

Scrisoare deschisă adresată Președintelui României, domnul Nicușor Dan

Cerem solidaritate pentru siguranța femeilor și fetelor din România. Promulgați cu celeritate Legea pentru prevenirea și combaterea femicidului

Stimate domnule Președinte,

Fetele și femeile din România au dreptul la o viață în siguranță, trăită cu demnitate și în libertate, așa cum le este garantat prin Constituție. Însă violența împotriva femeilor și fetelor continuă să rămână larg răspândită, iar societatea românească este profund afectată de crimele comise împotriva femeilor în ultimul an, în spațiul public, de o violență extremă, în prezența copiilor, chiar împotriva unor femei însărcinate, deși unele dintre aceste femei ceruseră ajutorul autorităților. Acestea sunt femicide și ar fi putut fi prevenite.

Legea pentru prevenirea și combaterea femicidului și a violențelor care îl preced a fost adoptată de Camera Deputaților și urmează să fie trimisă către Administrația Prezidențială pentru a fi promulgată. Prin această scrisoare deschisă vă aducem în atenție argumentele noastre privind importanța acestei lege și vă solicităm să o promulgați cu celeritate.

Legea definește conceptul de femicid, nu introduce o infracțiune distinctă în Codul Penal.

Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC) și Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor (UN Women) subliniază importanța operaționalizării conceptului de femicid astfel încât să fie posibilă culegerea unor date statistice comparabile la nivel internațional, în acest scop femicidul a fost definit drept: “omorul săvârșit cu intenție împotriva unei femei sau fete, determinat de motive legate de genul acesteia”¹. **Pentru prima dată în România, prin această lege, femicidul este definit la nivel normativ** și este inclusă o tipologie a femicidelor, în funcție de contextul în care au loc, tocmai pentru a permite operaționalizarea conceptului și pentru a încuraja colectarea detaliată a datelor statistice.

Legea include măsuri de prevenire a femicidului și violenței și este în concordanță cu obligațiile asumate de statul român prin tratatele internaționale.

75 de cazuri de femicid au fost identificate de oameni din societatea civilă, de la începutul anului 2025 și până în prezent², însă aceste date diferă de statisticile comunicate de autoritățile statului. 48 de cazuri de omor între membri de familie au fost înregistrate de poliție în anul 2025, din care

¹ United Nations Office on Drugs and Crime and the United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women, 2022, Statistical framework for measuring the gender-related killing of women and girls (also referred to as “femicide/feminicide”), disponibil la:

https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/statistics/Statistical_framework_femicide_2022.pdf

² Date centralizate prin monitorizare media, disponibile la adresa: <https://desprefemicid.ro/>.

31 de victime femei și 17 bărbați³, însă pentru cazurile de omor care nu au loc între membri de familie, poliția nu colectează date dezagregate în funcție de gen⁴. În concluzie, nicio instituție publică nu a comunicat numărul total de femei sau bărbați uciși cu intenție în România anul trecut. **Colectarea detaliată a datelor, constantă și accesibilă**, este necesară pentru a înțelege cu adevărat amploarea fenomenului violenței domestice și al violenței împotriva femeilor, dar și pentru a putea elabora politici publice coerente și fundamentate științific.

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul)⁵, ratificată de România în anul 2016, prevede faptul că statele semnatare se angajează să "colecteze date statistice relevante dezagregate la intervale regulate privind cazurile din toate formele de violență acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenții" (Articolul 11 - Colectarea datelor și cercetarea). Grupul de experți privind acțiunea împotriva violenței asupra femeilor și a violenței domestice (GREVIO), organism independent al Consiliului Europei, responsabil cu monitorizarea implementării prevederilor Convenției, recomandă României măsuri pentru îmbunătățirea colectării datelor statistice dezagregate referitoare la violența împotriva femeilor și introducerea în legislației a evaluării obligatorii a riscului în cazurile de violență împotriva femeilor și violență domestică⁶. **Legea pentru prevenirea femicidului include măsuri de colectare detaliată a datelor, de informare publică și introduce instrumente de evaluare și gestionare a riscului de către organele de urmărire penală.**

Educația pentru egalitate de gen, prevăzută în această lege, este o obligație asumată prin Convenția de la Istanbul⁷ și reprezintă o măsură de prevenire a violenței domestice și a violenței împotriva femeilor. GREVIO încurajează autoritățile române să își intensifice eforturile pentru a promova principiile egalității de șanse între femei și bărbați, rezolvarea non-violentă a conflictelor și informații despre diferitele forme de violență de gen împotriva femeilor în curricula formală și la toate nivelurile de educație⁸.

Modificările aduse Codului penal și Codului de procedură penală sunt necesare deoarece violența domestică este o problemă de interes public, iar nu una privată.

Legea recunoaște gravitatea infracțiunilor săvârșite în contextul în care agresorul exercită control sau dominație asupra victimei, indiferent dacă victima este femeie sau bărbat, sau în prezența unui copil, și a nevoii de intervenție necondiționată prin declanșarea acțiunii penale din oficiu în cazurile de violență în familie (art. 199 Cod Penal). Aceste modificări sunt în concordanță cu obligațiile asumate prin Convenția de la Istanbul și conforme cu jurisprudența CEDO. Astfel,

³ Situația statistică a persoanelor și infracțiunilor circumscrise Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice în anul 2025, transmisă de Inspectoratul General al Poliției Române Centrului FILIA prin adresa nr. 406.591 din 22.01.2026.

⁴ Adresa nr. 406.866 din 27.03.2026, transmisă Centrului FILIA de Inspectoratul General al Poliției Române.

⁵ Disponibilă la adresa: <https://rm.coe.int/168046253e>.

⁶ Recomandări GREVIO disponibile la adresa: <https://rm.coe.int/ic-cp-inf-2022-6-cop-recommendation-romania-eng/1680a95319>

⁷ Articolul 14 din Convenția de la Istanbul: "Părțile vor face, acolo unde este cazul, demersurile necesare pentru a include material didactic pe probleme cum ar fi egalitatea între femei și bărbați, rolurile de gen ne-stereotipe, respectul reciproc, rezolvarea non-violentă a conflictelor în relațiile interpersonale, violența de gen împotriva femeilor și dreptul la integritate personală, adaptate capacității în evoluție a elevilor, în curriculumul formal și la toate nivelele de educație".

⁸ Recomandări GREVIO disponibile la adresa: <https://rm.coe.int/final-report-on-romania/1680a6e439>

declanșarea forței coercitive a Statului în cazul faptelor de violență fizică și violența sexuală (inclusiv violul) nu vor depinde de plângerea prealabilă a victimei și procedurile vor continua chiar dacă victima își schimbă, din motive diverse, percepția asupra riscului sau își retrage declarația sau plângerea⁹. A plasa pe umerii victimei întreaga responsabilitate de a iniția urmărirea penală a persoanei care, cândva, era considerată parte din familie - uneori cu consecințe grave asupra libertății individuale a agresorului - înseamnă în fapt, a abandona fenomenul violenței domestice în sfera privată.

Controlul și dominația sunt forme cunoscute și acceptate prin care violența domestică se manifestă, în special în relațiile de cuplu, dar nu numai. Agravarea răspunderii penale în situația comiterii faptelor în aceste circumstanțe va avea ca efect și realizarea unui probatoriu specific de natură să aducă la lumină șirul lung de abuzuri la care victima a fost supusă anterior faptelor cercetate. În acest sens, dispozițiile art. 195¹ sunt în concordanță cu prevederile Articolului 46 din Convenției de la Istanbul (literele a, d și h), care vizează introducerea unor circumstanțe agravante specific pentru aceste forme grave de violență.

Similar, sunt introduse noi forme ale omorului calificat, care au în vedere situații precum săvârșirea faptei într-un context în care agresorul exercită control sau dominație asupra victimei, pentru motive legate de identitățile victimei (gen, etnie, orientare sexuală etc.) sau situații în care omorul este săvârșit în contextul în care victima refuză să înceapă o relație cu agresorul sau se separă de acesta.

Modificările aduse Codului penal și Codului de procedură penală sunt rezultatul unor ample dezbateri care au implicat nu doar Parlamentul României, ci și reprezentanți ai Consiliului Superior al Magistraturii și ai Guvernului, ai societății civile și mediului academic, astfel încât să se răspundă tuturor problemelor identificate fie ca urmare a netranspunerii în legislația internă a unor obligații asumate internațional, fie ca urmare a practicii deficitare.

Având în vedere argumentele prezentate, vă solicităm, domnule Președinte, să dați curs fără întârziere promulgării acestei legi pentru protejarea vieții și demnității femeilor și fetelor din România.

Vă asigurăm de întreaga noastră deschidere și colaborare.

Cu considerație,
Centrul FILIA

Directoare executivă
Andreea Rusu

⁹ Articolul 55 - Procedurile *ex parte* și *ex officio*, Convenția de la Istanbul.

Prezenta scrisoare deschisă este susținută de următoarele organizații neguvernamentale:

1. Asociația Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului (GRADO)
2. Asociația ADEPT
3. Societatea de Analize Feministe AnA
4. Asociația Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală
5. Asociația Pas Alternativ
6. Fundația Hera - pentru familie
7. Asociația MozaiQ LGBT
8. F-SIDES CINECLUB
9. Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice - ECPI
10. Asociația Rise OUT
11. CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate
12. Asociația eLiberare
13. Asociația Identity.Education
14. Asociația [H] Brașov
15. Asociația Sens Pozitiv
16. Fundatia Roma for Democracy
17. Platforma Civica Aresel
18. Asociația SPICC
19. Asociația E-Romnja
20. Asociația Femei de Piatra
21. Asociația SANZI - Schimbăm Acum Nedreptatea Zilnică, Implicându-ne
22. RomaJust Asociația Juristilor Romi
23. Asociația Transcena
24. Tineri pentru Tineri
25. Centrul pentru Inovare Publică
26. Asociația UNIC
27. Asociația Romanian Women's Lobby
28. Funky Citizens
29. ActiveWatch
30. Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR)
31. Asociația VULGAR
32. A.L.E.G. - Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen
33. Asociația SEXUL vs BARZA
34. Asociația Rădăuțiul Civic
35. Centrul pentru Jurnalism Independent
36. Asociația Pe Stop
37. Asociația Partener pentru Tine
38. Girl Up România
39. Asociația Moașelor din România
40. Fundatia Centrul de Mediere si Securitate Comunitara
41. Asociația Plural
42. Asociația Feminism Romania
43. Asociația A.R.T. Fusion
44. Asociația EROS
45. FDSC - Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile
46. Expert Forum